

Raadsvoorstel

Onderwerp Uitvoeringskrediet Fietspad spoorlijn Groningen-Sauwerd
Steller/telnr. Jaap Valkema / 8980 Bijlagen 0

Registratienummer 120653-2023
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)
Portefeuillehouder Broeksma
Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de herziene investeringsbegroting voor de aanleg van een nieuwe fietsroute tussen de ACM-brug over het Reitdiep en de Walfridusbrug over het Van Starckenborghkanaal te bepalen op € 6.000.000,-;
- II. hiervoor een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 1.000.000,-, waarmee het totale krediet op € 6.000.000,- komt;
- III. de aanvullende structurele kapitaallasten van € 40.500,- te dekken uit de Intensiveringsmiddelen Mobiliteit, jaarschijf 2023;
- IV. de gemeentebegroting 2023 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Al sinds 2015 werken wij aan de realisatie van een nieuwe fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd vanaf de ACM-brug over het Reitdiep tot aan de Walfridusbrug over het Van Starckenborghkanaal. Diverse delen van dit project zijn de afgelopen jaren al gerealiseerd, alleen de realisatie van een nieuw fietspad tussen de Walfridusbrug en de Eikenlaan inclusief een fietsbrug over de Noordelijke Ringweg volgt nog. Met dit voorstel verzoeken wij het resterende krediet van € 1.000.000,- beschikbaar te stellen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In het kader van de Fietsnota 'Stap Op! Fietsmaatregelen 2009-2010' heeft uw raad al in 2008 ingestemd met de aanleg van een nieuwe fietsverbinding parallel aan de spoorlijn Groningen-Sauwerd. In de periode daarna is het project opgestart en is het fietspad tussen de Voermanstraat en de Pegasusstraat, als onderdeel van het woningbouwprogramma aldaar, aangelegd. In de tweede helft van 2012 is het resterende project vanwege bezuinigingen als gevolg van de verslechterde financiële positie van de gemeente tijdens de economische crisis stopgezet. In 2013 is het project nieuw leven ingeblazen als onderdeel van de geactualiseerde Netwerkanalyse Groningen-Assen. Met het vaststellen van de Fietsstrategie Groningen 2015-2025 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma in 2015 door uw raad werd de scope van het project uitgebreid met de realisatie van een fietsverbinding tussen de Pegasusstraat en de Walfridusbrug. De verwachte kosten voor het hele project werden geschat op € 5.600.000,-.

Sinds 2015 werken wij dus aan de realisatie van een nieuwe fietsverbinding langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd tussen de ACM-brug over het Reitdiep en de Walfridusbrug over het Van Starckenborghkanaal. Deze toekomstige (regionale) fietsverbinding sluit naadloos aan op de Doorfietsroute Winsum-Groningen, waarvan het grootste deel onlangs in gebruik is genomen. Dit draagt onder meer bij aan het verder stimuleren van het fietsgebruik van en naar de stad en het terugdringen van het autogebruik.

Het omvangrijkste onderdeel van dit fietsproject betreft de aanleg van een volledig nieuw fietspad tussen de Walfridusbrug en de Eikenlaan inclusief een fietsbrug over de Noordelijke Ringweg. Momenteel wordt hard gewerkt aan de realisatie van deze belangrijke ontbrekende schakel in ons fietsnetwerk.

In de afgelopen jaren zijn verschillende onderdelen van het project al gerealiseerd, namelijk:

- aanleg van een nieuw fietspad tussen de Pegasusstraat en de Prinsesseweg (langs 't Blauwbörgje);
- realisatie van twee nieuwe fietsoversteken ter over de Zonnelaan en de Prinsesseweg aan weerszijden van het spoor;
- verbreden en asfalteren van het fietspad in het verlengde van de Stadhouderslaan;
- verkeersveiliger maken van het kruispunt Noorderstationsstraat-Van Oldenbarneveltlaan.

Kader

Fietsstrategie Groningen 2015-2025 inclusief Uitvoeringsprogramma Fietsstrategie Groningen 2015-2025.
Uitvoeringsprogramma Fiets 2019-2022.

Raadsbesluit maart 2017 Vaststelling voorkeurstracé fietsroute spoorlijn Groningen-Sauwerd (kenmerk 6764662).

Raadsbesluit mei 2019 Vaststellen Definitief Ontwerp fietsroute spoorlijn Groningen-Sauwerd.

Raadsbesluit september 2022 Aanvullend krediet fietsroute spoorlijn Groningen-Sauwerd (kenmerk 488315-2022).

Argumenten en afwegingen

Om het fietsen in onze gemeente en regio aantrekkelijker, comfortabeler en veiliger te maken, werken we in verschillende projecten gezamenlijk met de Provincie Groningen aan het verbeteren van ons fietsnetwerk. Daarbij zetten we naast het aanleggen van ontbrekende schakels ook in op het opwaarderen van bestaande fietsvoorzieningen. Eén daarvan is de fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd. Tussen de ACM-brug over het Reitdiep en de Walfridusbrug over het Van Starckenborghkanaal zijn daarom nieuwe fietsoversteken gerealiseerd, is een nieuw fietspad gerealiseerd en zijn delen van het bestaande fietsnetwerk opgewaardeerd. Daarmee voldoen deze fietsvoorzieningen nu aan onze richtlijnen voor fietsvriendelijke infrastructuur.

De aanlanding van de regionale Doorfietsroute Winsum-Groningen, waarvan onlangs een groot deel in gebruik is genomen, voldoet op dit moment echter nog niet. Daarom realiseren we een nieuw fietspad tussen de Walfridusbrug en de Eikenlaan, inclusief een nieuwe fietsbrug over de Noordelijke Ringweg en een verkeersveilige fietsoversteek van de Eikenlaan. Zo ontstaat een rechtstreekse en hoogwaardige fietsroute tussen stad en regio.

Een kwalitatief goede fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd verbindt verschillende wijken in Groningen met elkaar en zorgt ook voor een goede fietsbereikbaarheid tussen stad en regio. Zodoende ontstaan veilige, aantrekkelijke en rechtstreekse fietsverbindingen naar belangrijke bestemmingen in Groningen zelf zoals het UMCG en de binnenstad. Recreatief biedt deze nieuwe fietsverbinding ook mogelijkheden voor onze inwoners om de regio in te fietsen. Omdat de Paddepoelsterbrug op dit moment ontbreekt, is deze alternatieve fietsverbinding bovendien nog een stuk belangrijker geworden. De ingebruikname van de nieuwe Paddepoelsterbrug is voorzien in 2026/2027.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het besluit tot het voorkeurstracé en de totstandkoming van het ontwerp kent een lang voortraject. Daarbij heeft ook een uitvoerig participatieproces plaatsgevonden. Het door uw raad vastgestelde ontwerp voor dit fietspad kent dan ook een breed draagvlak bij de omwonenden, bewoners van de dorpen en de Fietsersbond.

Financiële consequenties

In het uitvoeringsprogramma behorende bij de Fietsstrategie Groningen 2015-2025 (vastgesteld medio 2015) werd uitgegaan van een totale investering van € 5.600.000,-- voor de realisatie van een fietspad parallel aan de spoorlijn Groningen-Sauwerd. Voor het gedeelte van de fietsroute tussen de Pegasusstraat en station Groningen Noord had uw raad in 2014 al een krediet van € 600.000,-- beschikbaar gesteld (raadsbesluit 29-03-2014, nr. 7a). In het uitvoeringsprogramma werd een bedrag van € 5.000.000,-- gereserveerd voor het gedeelte van de fietsroute tussen station Groningen Noord en de Walfridusbrug.

In de loop van 2016 bleek er een financieel tekort te zijn bij de aanleg van een nieuw fietspad parallel aan de Noordelijke Ringweg. Uw raad heeft toen besloten het beschikbaar gestelde krediet van € 600.000,-- voor de fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd in te zetten voor de realisatie van het fietspad langs de Noordelijke Ringweg (raadsbesluit 30-11-2016, nr. 8c).

In maart 2017 heeft uw raad bij de vaststelling van het voorkeurstracé voor een fietsroute parallel aan de spoorlijn Groningen-Sauwerd een krediet beschikbaar gesteld van € 500.000,-- voor planontwikkeling en onderzoek. Toen is ook – naar nu blijkt ten onrechte – geconstateerd dat er in totaal geen € 5.000.000,--, maar slechts € 4.000.000,-- nodig zou zijn voor de aanleg van een fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd. De veel langere looptijd van het project en een veel uitgebreidere participatie met als gevolg zowel intern als externe kostenstijgingen hebben ertoe geleid dat het project uiteindelijk toch duurder is geworden dan wij in 2017 vermoedden.

In mei 2019 heeft uw raad het definitief ontwerp voor de nieuwe fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd vastgesteld. Tegelijkertijd heeft uw raad ook een aanvullend krediet van € 3.500.000,-- beschikbaar gesteld, waarmee het totale krediet op € 4.000.000,-- uit kwam.

De aanbesteding van de fietsbrug over de Noordelijke Ringweg en het fietspad tussen de Eikenlaan en de Walfridusbrug heeft medio 2021 plaatsgevonden. Met een strak plafondbudget bleek er uiteindelijk maar één aannemer zijn nek uit te willen steken om op deze opgave in te schrijven. Mede door het innovatieve ontwerp van de stalen fietsbrug kon dit destijds op het plafondbedrag worden aangeboden. Twee andere gegadigden zijn gaandeweg de tender afgehaakt

vanwege het volgens hen te lage plafondbudget, mede veroorzaakt door het top risico op zettingen van de spoorbaan. Dit risico is voorafgaand aan de tender, ondanks alle onderzoeksinspanningen (in overleg met ProRail) te licht ingeschat. Na gunning liepen we tegen een forse kostenoverschrijding aan die niet was voorzien. Zo waren de bouwkosten, onder meer als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de sterk gestegen energieprijzen, enorm toegenomen. Vooral de prijs van staal waaruit de fietsbrug hoofdzakelijk bestaat, is extreem gestegen. Daarnaast moest ook de fundering van het fietspad gedeeltelijk worden aangepast als gevolg van grotere zettingen van het spoortalud en aanvullende eisen van ProRail. De hogere bouwkosten en aanpassingen aan de fundering hebben ertoe geleid dat uw raad in september 2022 een aanvullend krediet van in totaal € 1.000.000,-- beschikbaar heeft gesteld voor dit project. Het totaal door uw raad beschikbaar gestelde krediet kwam daarmee op € 5.000.000,--. Bij deze aanvullende kredietaanvraag hebben wij echter alleen oog gehad voor de kostenstijging ten gevolge van de oorlog in Oekraïne en de gewijzigde ontwerpvoorstelling van de fundering van het fietspad en zijn daarbij de initiële begroting uit het oog verloren. Daardoor hebben we op dit moment te weinig middelen beschikbaar om de fietsbrug over de Noordelijke Ringweg ook daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Inmiddels zijn diverse delen van de fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd gerealiseerd. Voorbeelden daarvan zijn het nieuwe fietspad langs 't Blauwbörgje en de fietsoversteken over de Zonnelaan en de Prinsesseweg. Tevens is het kruispunt Noorderstationsstraat-Van Oldenbarneveltlaan, ook onderdeel van dit project, verkeersveiliger gemaakt. De geraamde én werkelijk gemaakte kosten van deze deelprojecten zijn als volgt:

	Geraamde kosten	Werkelijke kosten
Fietspad 't Blauwbörgje incl. fietsoversteken Zonnelaan/Prinsesseweg – Gereed 2022	€ 600.000,--	€ 900.000,--
Verbeteren kruispunt Noorderstationsstraat-Van Oldenbarneveltlaan – Gereed voorjaar 2023	€ 200.000,--	€ 175.000,--
Fietspad Eikenlaan-Walfridusbrug incl. fietsoversteek Eikenlaan	€ 4.800.000,--	€ 4.925.000,--
Totaal	€ 5.600.000,--	€ 6.000.000,--

Omdat de aanbesteding van het fietspad tussen de Walfridusbrug en de Eikenlaan inclusief een nieuwe stalen fietsbrug over de Noordelijke Ringweg inmiddels plaats heeft gevonden, is ook duidelijk geworden wat de definitieve kosten voor het resterende deel van dit project zullen zijn. Bij controle op alle gemaakte en nog te maken kosten, is gebleken dat de initiële begroting de benodigde financiële ruimte geeft die nodig is. Met dit voorstel verzoeken wij daarom uw raad de resterende € 1.000.000,-- alsnog beschikbaar te stellen voor dit project. Daarmee komt het totale krediet voor dit project op € 6.000.000,--.

Dit voorstel leidt tot de volgende begrotingswijziging:

Begrotingswijziging Investerings 2023						
Uitvoeringskrediet Fietspad spoorlijn Groningen-Sauwerd						
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling					
Naam voorstel	Uitvoeringskrediet Fietspad spoorlijn Groningen-Sauwerd					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Soort wijziging	Investering					
Financiële begrotingswijziging						Bedragen x 1.000 euro
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
01.2 Mobiliteit	01 Economie en Ruimte	Dir. SO Ontwikkeling en Uitv.	I	1.000		1.000
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				1.000	0	1.000

Overige consequenties

Niet van toepassing.

Vervolg

De aanbesteding van het fietspad tussen de Walfridusbrug en de Eikenlaan inclusief een nieuwe fietsbrug over de Noordelijke Ringweg heeft medio 2021 plaatsgevonden. De ingebruikname van dit nieuwe fietspad staat gepland voor begin 2024.

Lange Termijn Agenda

Dit onderwerp staat niet op de Lange Termijn Agenda van uw raad.

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.